

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 22.6.2022, VN/411/2022

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI EUROOPAN UNIONIN YHTEISEN KALASTUSPOLITIIKAN KANSALLISESTA TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa edellä mainitusta esitysluonnoksesta. Ministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia (1048/2016, täytäntöönpanolaki). Lailla vuoden 2017 alussa käyttöön otettua toimijakohtaista kalastuskiintiöjärjestelmää ehdotetaan tarkennettavan siten, että siirrettäviä käyttöoikeuksia säädettäisiin olemaan toistaiseksi voimassa niin, että voitaisiin vain painavasta syystä säätää voimassaolon päätymispäivä haltijan kannalta riittävällä vähintään kymmenen vuoden aikajänteellä. Silakan rysäkalastuksen käyttöoikeuksien ehdotetaan päättyvän niistä tehtyjen päätösten mukaisesti vuonna 2026. Tämän jälkeen silakan rysäkalastukseen varattaisiin riittävät yhteiset erilliset kalastuskiintiöt, joista ylimäärä rysäkalastuskauden päätyttyä syyskuun 1 päivän jälkeen vapautettaisiin troolikalastukseen. Suomen kalastuskiintiöiden riittävyyden turvaamiseksi erityisesti rannikkokalastuksessa maa- ja metsätalousministeriölle annettaisiin valtuudet varata kiintiömääriä muiden jäsenvaltioiden kanssa tehtäviä vaihtoja varten jo ennen toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden vuosittaista jakamista. Vastaavasti kalastusta haittaavassa poikkeuksellisessa tilanteessa valtioneuvosto voisi kotimaisen kalan tarjonnan ja huoltovarmuuden vahvistamiseksi päätöksellään sallia toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden määräaikaisen ylittämisen. Valtioneuvoston valtuuksia kalastuksen säätelyyn täydennettäisiin viittauksilla Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevaan perusasetukseen.

Lisäksi tiukennettaisiin täytäntöönpanolain säännöksiä toimijakohtaisen kalastuskiintiön käyttämättömyydestä aiheutuvasta käyttöoikeuden menettämisestä siten, että pelkästään kiintiön siirtoa toiselle kaupalliselle kalastajalle ei katsottaisi käytöksi. Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden välisten siirtojen edistämiseksi haltijat oikeutettaisiin kalastuskiintiörekisterin sähköisessä palvelussa näkemään toisten haltijoiden toimijakohtaiset kalastuskiintiöiden määrät ja niiden käyttämättömät määrät. Sisävesialusten rekisteritunnuksen merkitsemisestä alusten kylkeen annettaisiin nykyisin puuttuvat asiaa yksilöivät säännökset.

Esityksessä todetaan, että kalastuskiintiöjärjestelmän tavoitteena on kaupallisen kalastuksen kannattavuuden ja toimintaedellytysten parantaminen. Siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevan järjestelmän avulla pyritään parantamaan kaupallisen kalastuksen yritysten ja ammatinharjoittajien kykyä suunnitella ja to-

teuttaa oma kalastustoimintansa mahdollisimman kustannustehokkaasti ja kalan markkinoiden kannalta optimaalisesti, minkä seurauksena myös alan kannattavuus ja kyky kehittää toimintaansa paranee. Esityksen mukaan kiintiöjärjestelmään ehdotetut muutokset edistäisivät osaltaan näiden tavoitteiden saavuttamista.

Ehdotetut muutokset täytäntöönpanolakiin vähentäisivät esityksen mukaan merkittävästi Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hallinnollista taakkaa toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisessa ja valvomisessa, mikä lisäisi mahdollisuuksia kalastuksen valvonnan tehostamiseen muutoin. Silakan rysä- ja verkkokalastukseen sovellettavien yhteisten erillisten kalastuskiintiöiden valvomisen todetaan olevan merkittävästi helpompi tehtävä kuin kymmenien pienten toimijakohtaisten rysäkalastuskiintiöiden valvominen. Esityksen mukaan siinä tarkoitetut muutokset vähentäisivät myös maa- ja metsätalousministeriön osalta hallinnollista taakkaa, koska käyttöoikeuksien jatkamisesta ei olisi tarpeen käynnistää noin viiden vuoden välein hakumenettelyä ja tehdä kymmeniä hallinnollisia päätöksiä. Esityksessä todetaan lisäksi, että täytäntöönpanolain 27 §:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitetut, siirrettävän ja ei-siirrettävän käyttöoikeuden haltijan velvollisuuksiin ja seuraamuksiin niiden noudattamatta jättämisestä liittyvät tehtävät vähenisivät vuodesta 2027, kun kymmeniä silakan rysäkalastuksen käyttöoikeuksien haltijoita poistuisi kalastuskiintiöjärjestelmästä eikä niitä koskevaa toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden riittävää käyttöä olisi tarpeen valvoa ja toimeenpanna.

Esityksessä todetaan, että siinä tarkoitetuilla muutoksilla ei ole olennaisia vaikutuksia julkiseen talouteen ja että muutokset voidaan toteuttaa nykyisten määrärahojen ja kehysten puitteissa.

Valtiovarainministeriö pitää esitystä erityisesti kalastuskiintiöjärjestelmän tavoitteisiin nähden yleisesti arvioiden perusteltuna. Ministeriö toteaa, että esityksessä tarkoitetut muutokset toteutetaan julkisen talouden suunnitelmien ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa.

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Lainsäädäntöneuvos

Jyri Inha

Tiedoksi VM/EUS, VVC, BO (Klimenko, Taskinen)

VN/411/2022-VM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: